

הדף היומי

עלון יומי ללומדי הדף היומי ו"ל ע"י מדרשית הדף היומי פ"ת
לע"נ גיטל מלכה ע"ה בת הר"ר אשר אנטשיל ז"ל

מסכת כתובות -

סיכום הדף לדפים: כט' - לו'

וכדברי רבא שידו של אדם חשובה להיות ד' על ד' כדי שיהיה מוגדר "הנחה".
אולם לרבינא, מועיל לקנות במשיכה ברשות הרבים.

במשנה מבואר, שיש חיוב קנס באונס אשה שאסורה עליו. ומאידך, במכות
מבואר שיש חיוב מלקות. והרי הכלל "קלבד"מ" היינו, שאינו לוקה ומשלם.

לעולא: להיא, המשנה שלנו מדברת על נערה שיש לה קנס ומשלם ואינו לוקה.
ובמשנה במכות מדובר שאין קנס מחמת שהיא בוגרת, ויש חיוב מלקות.

ולמסקנא, מדובר אפילו בנערה, ואין לה אב והיא מפותה, ומחלה על כל תביעות
הממון ולכן לבועל יש מלקות. **המקור** לדברי עולא שמשלם ואינו לוקה, **למסקנא**

נלמד מ"תחת" נאמר בחובל באדם "עין תחת עין" ומשלם ממון כך גם
"תחת אשר ענה" משלם ממון. (היה צד ללמד מחובל בחבירו, או עדים זוממים,
שמשלמים. ונדחה.)

לרבי יוחנן: במכות מדובר שהתרו בו, לכן יש חיוב מלקות. ואין מקום. שאם יש
מלקות פטור ממון ולומד "כדי רשעתו" שחייב רק עונש אחד. ורק חובל בחבירו

ועדים זוממים מיוחדים שריבו בהם חיוב ממון ולא מלקות. ואלצנו מדובר שלא
היה התראה, לכן אינו לוקה אלא משלם. והיה נח לרבינו"ח להעמיד את המשנה כרבנן.

(את הגז"ש "תחת" שלמד עולא שמשלם ואינו לוקה, למד רבינו"ח, שיש חיוב בושט ופגם
בנוסף לתשלום קנס. ועולא למד זאת, מדרשה של "חמישים כסף", מלבד זה, יש בש"ת ופגם.)

לר"ל, משנתנו שיש קנס בנוסף למלקות המבוארים במסכת מכות, לשיטת רבי
מאיר שלוקה ומשלם. אולם יש קלבד"מ בעונש מיתה וממון, לכן בא על בתו, אין

קנס. **ור"ל** לא העמיד כרבנן, היות וסובר שלדעת רבנן, רבנן, אלא אומרים קלבד"מ, זה
לא רק באופן שבפועל יתחייב עונש, אלא אפילו באופן שבפועל אינו נענש, אלא

העבירה, היא עבירה של מלקות, אומרים קלבד"מ. **ונחלקו לשיטתם**, אם חייבי
מלקות שוגגין (שמעשה העבירה, לו היה בעדים והתראה, היה מחייב מלקות, עתה

שנעשה בשוגג, אין בו מלקות). האם משלמים ממון או לא. בחייבי מיתות שוגגין
לכ"ע פטורים ממון, מחמת דרשתו של תנא דבי חזקיה, שאין לחלק בין שוגג

למיתה. ונחלקו ריו"ח ור"ל, האם יש היקש בין מלקות למיתה. לר"ל, יש היקש,
לאביי, מחמת "רשע" ו"רשע". ולרבא, "מכה" "מכה".

דעת רבה, שלשיטת רבי מאיר בקנס מת ומשלם. וא"כ קשה להעמיד את
המשנה כרבי מאיר מחמת "בתו", שמבואר שאין קנס, כיון שיש מיתה. ואם

יעמיד כרבי נחוניא בן הקנה, יהיה קשה "אחותו", שהרי לרבי נחוניא בן הקנה לא
יהיה ממון, כיון שלדעתו ברכת אין ממון. ואם כרי יצחק שסובר שחייבי כריתות

אינם לוקין, קשה ממזרת, שמבואר יש קנס והרי אין לוקה ומשלם. ואם סבר
כריו"ח, שחייבי מלקות שוגגים משלמים ממון, משנתנו שלא היה התראה ולכן

יש קנס. אולם אם כר"ל, יהיה קשה מדוע לוקה ומשלם. בהכרח, סבר כרבי יוחנן
שלא היה התראה, לכן יש קנס.

המקור שעדים זוממים משלמים ולא לוקים:

לרבי אליעזר "יד ביד", דבר הניתן מיד ליד, זה ממון. (לרבי מאיר לוקים ומשלמים,
היות ויש ב' חיובים שונים "לא תענה", "וכאשר זמם")

לר"א, לא צריך מקור לומר שאינם לוקים, כיון שלא שייך להתרות בהם. אף,
שלאביי שייך התראה, תוך כדי דיובר לעדותם. ולרב אחא, שייך התראה קודם

עדותם, ואח"כ נרמז להם, שלא יטענו ששכחו את התראה. אולם היות ורוב
מעשה עדים זוממים, לא בהתראה, לא שייך בהם התראה.

המקור שחובל בחבירו משלם ואינו לוקה:

"כאשר עשה כן יעשה לו", "כן ינתן בו", דבר שיש בו נתינה זה ממון. **לרב שישא**
בריה דרב אידי, מנוגף אשה הרה, שמבואר שאם התרו בו, ומתה האשה,

מתחייב מיתה. וכלל בידינו, שמותרת לדבר החמור מותרת אף לדבר הקל.
ומבואר, שאם לא מתה האשה, משלם ממון, והרי יש כאן התראה על חבלה,

בהכרח חובל בחבירו, משלם ואינו לוקה. **אולם רב אשי תמה**, מי אמר שמותרת
לדבר החמור מותרת לדבר הקל. ואף אם כן, מי אמר שמלקות יותר קל ממויתה.

שהרי אמר רב אש הוי מלקים את חנניה מישראל ועזריה היו עובדים לפסל. **אולם**
דחה רב סמא, שאין ראיה שהרי מלקות שאין להם קצבה חמורים יותר.

לרבי יעקב מנהר פקוד בשם רבא, חובל בחבירו, אוסרים את המכה, ואם
המכה מת, הורגים את המכה. ואם המוכה חי, משלם דמי ריפוי וכו'. והרי

בהכרח היה התראה, שאל"כ לא היה צד שיהרגו את המכה, ומותרת לדבר
החמור מותרת לדבר הקל, ומבואר שמשלם ממון, ואינו לוקה. **ותמה רב אשי**, מי

אמר שמותרת לחמור וכו'. ועוד קשה, מי אמר שמדובר שהכה במזיד אולי
מדובר על שוגג "ונקה" הכוונה מעיר מקלט.

גב וטבח בשבת, **גב וטבח לעכו"ם**, **גב וטבח שור הנוסקל**, **לר"מ**, משלם
תשלומי ארבעה וחמשה. **לרבנן** פטור. **למסקנא**, מדובר שטבח ע"י שליח, לר"מ

חייב המשלח בתשלומי ד' וה' שיש ריבוי (טבתו ומכרו" או מהמילה "או") שאף
בטבח ע"י שליח חייב. **ובטבח לעכו"ם**, סובר שבגמר זביחה נאסר הבשר
מחמת עכו"ם, לכן עדיין שוחט את שלחיו. **ובשור הנוסקל**, מדובר שגנב מבית

השומר, **וסבר כרבי יעקב**, שאף משנגמר דינו שומר יכול להחזיר. **וסבר כר"ש**

סיכום הדף

חיוב קנס לאונס נערה

כללי "קים ליה בדבריה מיניה"

משנתנו, לשיטת רבי מאיר, האונס נערה מגיל יב' עד יב' וששה חודשים, נותן
לאביה 50 כסף מדין קנס שקנסה תורה. **ואף** הבא על ממזרת, נתינה, כותית,
גיורת, שפחה, שבויה שנתשחררו נפדו ונתגיירו פחות מבנות ג' שנים ויום אחד.
על אחותו, אחות אביו, אחות אמו, אשת אחיו, אשת אחי אביו, נדה. (לדעת רבנן
מג' ב' שנים ויום אחד יש לה קנס.)

זכרי המשנה באו לחדש, דין קנס לא נאמר דווקא במי שראוי לקיימה, ולומדים
זאת למסקנת הגמ' שנכתבו ג' מקראות בלשון נערה וג' מקראות בלשון בתולה.

(כי ימצא איש נערה" ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה" והאות "ה" תירה
ב"ה"נערה. סה"כ ג'. וכן במפתיה כתוב "כי יפתה איש בתולה" ו"כמוהו הבתולות". המילה

בתולות מיותרת. ויש עוד ריבוי של האות "ה"). **והלימודים סה"כ 2. פסוקים** לעצמם,
הלימוד שיש קנס לאונס, ויש קנס למפותה. **2 פסוקים**, בא ללמד שאם מתה

לפני שננתן האונס את הכסף, פטור, היות וכתוב לאבי הנערה, ולא לאבי מתה.
ובא ללמד, שסגנון התשלום נלמד אונס ממפתה, שיהיה בשקלי תורה. ומפתה

מאונס שהסכום 50 כסף. **ועוד 2 פסוקים**, ללמד שנערות שהבא עליהם בחיוב
כרת או בחיוב לאו, יש בהם קנס.

משנתנו שמבואר שבחייבי לאוין יש קנס - חולקת על הברייתא, ששם נחלקו
שמעון התימני ור"ש בן מנסיא, מה בא למעט "לו תהיה לאשה" האמור בפרשת

אונס, **לשמח"ת**, אם יש תפיסת קידושין יש קנס. **לרבי שמב"מ**, רק הראויה
לקיימה. נפק"מ, ממזרת ונתינה, שיש תפיסת קידושין ואסור לקיימה. ולר"ע שאין

קידושין תופסין בחייבי לאוין, **נפק"מ**, אלמנה לכ"ג שהולד חלל. ואסור לקיימה.
לשיטת רבי ישבב שנקט שאף בזה הולד ממזר, ואין קידושין תופסין, נפק"מ,

חייבי עשה מצרי ואדומי. **אולם לשיטה** שסוברת שרבי ישבב, אף בזה סבר שאין
תפיסת קידושין והולד ממזר. **נפק"מ**, בעולה לכ"ג שזה לאו שאינו שוה בכל, יש

בה הויה אולם אסור לקיימה.
אמר רב חסדא, הכל מודים שלנדה יש קנס, שהרי תופס קידושין ומותר לקיימה.

במשנה מבואר, שיש קנס אף בחייבי כריתות. **לאפוקי** מדברי נחוניא בן הקנה,
שלישיתו, יש קים ליה בדבריה מיניה בחיוב כרת, היות והשווה חיוב מיתה של

שבת, וחיוב כרת של יו"ח, וכשם שהעושה מלאכה בשבת, פטור על הממון,
כיון שמתחייב מיתה. כך העושה מלאכה ביו"ח, פטור על הממון, כיון שמתחייב כרת.

בטעמו של רבי נחוניא בן הקנה נחלקו, **לדעת אביי**, לומד גז"ש "אסון" הנאמר
בנוגף אשה הרה, שאם מתחייב מיתה על הריגת האשה פטור ממון. ונאמר

"אסון" בהזרת יעקב אבינו לבניו. ו"אסון" הוא אף על דבר הנגרם בידי שמים.
א"כ אף בחיוב מיתה בידי שמים שזה כרת יש פטור ממון. **לרבא**, לומד

מהפסוקים הנאמרים בעונשו של המעביר בנו במולך, שאם לא יענשוהו בבי"ד,
ימות בכרת. יש השואה בין כרת למיתה. וכשם שעל מיתה יש הלכה של

קלבד"מ כך אף על כרת. נפק"מ, בזר שאכל תרומה, שיש לו חיוב מיתה בידי
שמים. (והנפק"מ דווקא כאשר החיוב מיתה והחיוב ממון נעשו שניהם ביחד, והעמידה

הגמ', שתחב לו חבירו לבית הבליעה ואפשר להחזיר את החפץ ע"י הדחק, והוא בלע. או
לר"פ, שתחב לו משקה שמיד נמאס. ולרב אשי, זר שאכל תרומה שלו שקיבל בירושה

מסבו הכהן, היינו, אבי אמו, ובאותו רגע קרע בגד של חבירו.)
לאביי, אסון אמור על כל מיתה שלא תהא, לכן אף באוכל תרומה, פטור ממון.

ורבא, לומד כענין האמור במעביר בנו למולך, ושם החיוב הוא כרת, ולא מיתה
בידי שמים. ולכן זר שאכל תרומה חייב ממון לכהן.

גב חלב ואכל. לרבי נחוניא ג"כ מתחייב ממון כיון שהגביה נעשתה. ואז התחייב
ממון. ואח"כ התחייב כרת על אכילת חלב. **ושונה מזורק חץ** בשבת מתחילת

ארבע אמות לסוף ארבע אמות, ובדרך חרזע בגד. פטור אומרים קלבד"מ, כיון
שהעקירה היא צורך ההנחה, והכל נעשה בחטיבה אחת. ובגונב חלב יכל

להתכופף פחות מג' טפחים ולאכול ואז היו ב' החיובים ביחד. **או** שבחץ לא יכול
להחזירו, ומשעה ראשונה התחייב על העברה בשבת ועל קריעת הבגדים. אולם

גונב חלב יכול להחזירו לפני שיאכל. **נפק"מ**, למעביר סכין ברה"ר, ויכול להחזירו,
אולם אם לא הנחה בלא עקירה.

גונב כייס בשבת, חייב ממון, כיון שהגביה קנה והתחייב ממון. ואח"כ התחייב על
הוצאה. **והעמידה הגמ'**, כשיטת בן עזאי, שמהלך כעומד דמי, לכן כל פסיעה זה

עקירה חדשה, ואין לדון כאן שעיקרה צורך הנחה. **והיחידוש של הברייתא** זה
בסיפא, שאם היה מוגר את הכיס והוציא בצורה זו, פטור ממון, כיון שגביה

החיוב הוצאה באו בבת אחת, ויש קלבד"מ. **ומדובר** בארנב בינוני שיש דרך
לגרור, ויש שאין דרך לגרור. **ומדובר**, שהוציא לצידו רשות הרבים, **כשיטת ר"א**,
שלגבי שבת מוגדר כרשות הרבים ואף יכול לקנות שם. **ולדברי רב אשי**, מדובר

שהוציא לרשות הרבים, אולם קיבל בתוך ידו, שהייתה סמוכה לקרקע תוך ג',

שדבר הגורם לממון נידון כממון, לכן נחשב ששחט את של הבעלים. ומתחייב ד' וה'.
ולרבה, מדובר שטבח ע"י עצמו, ואמנם סבר שאינו מת ומשלם. אולם בקנס סבר שמת ומשלם.

לרבנן, פטור משום שזה ר"ש, שסבר שטביחה שלא מכשירה את הבשר באכילה, אינה מוגדרת כטביחה המחייבת. ואף טביחה בשבת, סבר כריו"ח הסנדלר, ששחיטה בשבת אסורה לעולם. מחמת שלומד "ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם" מעשה שבת כקודש. ונחלקו בזה האם מעשה שבת אסור מהתורה או מדרבנן.

ולמי שסבר מדרבנן, מה שמבואר שחכמים פטרו מד' וה' זה רק על שור הנסקל וטובה לעכו"ם.

אמר רבה, נגב גדי ביום חול וטבח בשבת, חייב ממון. היות ויש כאן ב' חיובים שונים. **נגב וטבח בשבת**, פטור. היות ופטור על הקרן מחמת קלבד"מ, פטור על הטביחה והמכירה כיון שלא אמרו תשלומי ג' וד'.

נגב גדי וזכה בו בהנבחה, ואח"כ טבח במחותרת, חייב. היות ויש ב' חיובים. **נגב וטבח במחותרת**, פטור. היות ופטור על הקרן מחמת קלבד"מ, פטור על הטביחה והמכירה כיון שלא אמרו תשלומי ג' וד'.

אמר רב פפא, נגב ביום חול וטבח בשבת, חייב, היות ויש ב' חיובים נפרדים. **שאל פרה ביום חול**, וטבח בשבת, פטור, באותו רגע התחייב מדיני ממון ומדיני מעשה שבת. ולא אומרים שיש שעבוד משעה שהשאלו אלא רק משעת הפשיעה.

אמר רבא, יתומים שירשו פרה שאולה, משתמשים בה כל ימי השאלה. ואם מתה חייבים באונסה. (לשיטה א', זה דווקא אם הניח להם קרקעות, שאפשר לגבות מהם, והם השתעבדו למשאל). **אם ירשו פרה**, וחשבו שהיא של אביהם, טבחו אותה, והתברר שהיא שאולה, משלמים דמי בשר בזול. (לשיטה א', כ"ש, שכאן יש שעבוד נכסים למשאל. ולשיטה ב', כאן אם הניח להם קרקע, היה להם לבדוק, אולם אם ידעו שהיא שאולה ומתה, השעבוד חל רק משעת האונס, ולא השתעבדו הנכסים שקיבלו בירושה. וכדברי ר"פ לעיל).

למדנו בברייתא, "עריות" ו"שניות לעריות", אין להם קנס ופיתוי. **לביאור א'**: עריות, הכוונה, חייבי מיתות ב"ד. שניות, הכוונה, חייבי כריתות. אולם חייבי לאוין, יש קנס. וסברו כשמעון התמיני כל מי שיש בה תפיסת קידושין יש בה קנס. **ביאור ב'**: עריות, הכוונה, חייבי מיתות וחייבי כריתות. שניות, הכוונה, חייבי לאוין. וכשיטת רבי שמעון בן מנסיא, שאין קנס אלא באשה הראוי לקיימה.

"הממאנת אין לה קנס", מבואר שקטנה יש לה קנס, (ורבי מאיר סבר שרק לגנבה יש קנס) מאידך **"אילונית אין לה קנס"**, כיון שמקטנותה יצאה לבגד, (אין לה ימי נערו, וכשיטת רבי מאיר). **למסקנא**, התנא של הברייתא סבר כרבי מאיר, שרק לנערה יש קנס לכן לאילונית אין. **מאידך**, ממאנת סבר כרבי יהודה, שיכולה למאן בעודה נערה עד ירבה שער השחור.

חרשת שוטה ובוגרת, למסקנא, נחלקו ר"ג ורבי יהושע האם יש להם טענת בתולים. והכוונה שאנו טוענים להם מדין "טענין, פתח פיך לאלם". בוגרת אין לה טענת בתולים, לגבי פתח פתוח. אולם לגבי טענת דמים יש לה.

דעת סומכוס, שאין לחרשת טענת בתולים, כיון שנופלת ולא רואה שקבלה מכה, ולא מראה לאמה.

יוצאת משום שם רע, אין לה קנס, **הכוונה למסקנא**, שבאו עדים ואמרו שתבעה אותם לזנות. והיות וכבר חשודה, על הזנות אין לה קנס. **מכאן למד ר"פ** ששטר שבאו עדים ואמרו שהתובע ביקש מהם לזייף חתימות, לא גובים בו שחוששים שלבסוף הוא זייף.

כללי "קים ליה בדרבה מיניה"

א. המחשנה שלנו סוברת, שיש חיוב ממון לקנס. ולכאור' אף שיש מלקות או כרת. ואילו במשנה במסכת מכות מבואר שיש מלקות. ולכאור' אין ממון מחמת קלבד"מ.

לפי עולא, במשנה שלנו יש ממון, היות ולדעתו משלם ואינו לוקה. כפי הנלמד מגז"ש "תחת" תחת" מחובל שמשלם. ובמשנה במכות מחלה על הממון, ואין לה אב שיתבע. לכן יש מלקות.

לריו"ח, היה התראה יש מלקות. אין התראה יש ממון.

לר"ל, לרבי מאיר לוקה ומשלם.

רבה, סובר שבקנס רבי מאיר אומר שמשלם. וא"כ יעמיד את המשנה כרבי יוחנן, שמדובר שלא היה התראה ולכן משלם.

ב. **נחלקו ריו"ח ור"ל**, האם **חייבי מלקיות שונים** יש תשלום ממון. (היינו, מעשה העבירה, לו היה נעשה בעדים והתראה, היה חייב מלקות. אולם היות ונעשה בלא עדים והתראה, נחלקו האם מקישים למיתה או לא.)

ג. לתנא דבי חזקיה, **חייבי מיתות שונים פטורים ממון**, יש לימוד מכה אדם למכה בהמה, שאין חילוק בין שוגג למזיד וכו'.

ד. רבי נחוניא בן הקנה למד, **שיש קלבד"מ בחיוב כרת**, כמו בעונש מיתה. ולכן העושה מלאכה ביוה"כ שיש עליה חיוב כרת וחייב ממון, פטור מהממון.

נפק"מ בדבריו. שבקנס של אונס בבא על חיוב כרת, פטור ממון. **עוד נפק"מ** בדורשה אם למד גז"ש, "אסון" מנוגף אשה הרה. ל"אסון" הנאמר אצל יעקב אבינו, שבכל סוג מיתה בידי שמים אין חיוב ממון. ואם למד ממעביר בנו למולך, רק בחיוב כרת אומרים קלבד"מ. אולם בזר שאכל תרומה, יתחייב ממון היות וזה מיתה בידי שמים.

ה. שיטת רב אשי, **שחיוב מיתה לאחד, וממון לאדם אחר**, אף בו דנים את כללי קבד"מ. ולכן אם אכל תרומה שקיבל בירושה מאבי אמו הכהן, ותוך כדי אכילה קרע בגדי חבירו, יש כאן חיוב מיתה מחמת אכילת התרומה, ויש

כאן חיוב ממון לחברו מחמת קריעת הבגדים, יהיה פטור על הממון.

ג. **נגב חלב ואכל**. לכו"ע מתחייב ממון, ולא אומרים קלבד"מ. כיון שהגניבה נעשתה. והתחייב ממון. ואח"כ התחייב כרת על אכילת החלב.

ד. **זורק חץ בשבת** מתחילת ארבע אמות לסוף ארבע אמות, ובדרך קרע בגד. פטור. אומרים קלבד"מ, כיון שהעיקרה היא צורך ההנחה, והכל נעשה בחטיבה אחת. **ובמונב חלב**, יכל להתכופף פחות מ' טפחים, לאכול, ואז היו ב' החיובים ביחד. **או** שבחץ לא יכול להחזירו, ומשעה ראשונה התחייב על העברה בשבת ועל קריעת הבגדים. אולם גונב חלב, יכל להחזירו לפני שאכל.

ה. **העביר סכין ברה"ר בשבת**, למרחק של ד' אמות, ובדרך קרע בגד, לטעם שחייבנו ממון בגונב חלב, כיון שיכול להחזיר, ג"כ יכול להחזיר. אולם לטעם שפטורנו ממון בזורק חץ, משום שא"א להנחה בלא עקירה, אף כאן.

ו. **גונב כיס בשבת**, חייב ממון, כיון שהגניבה קנה והתחייב ממון. ואח"כ התחייב על הוצאה. והעמידה הגמ', כשיטת בן עזאי שמהלך כעומד דמי ולכן כל פסיעה זה עקירה חדשה, ואין לדון כאן שעיקרה צורך הנחה, כדי שנאמר שב' החיובים היו בבת אחת כדי שיהיה כאן קלבד"מ.

ז. **אם היה מגרר** את הכיס והוציא בצורה זו, פטור ממון קלבד"מ, כיון שהגניבה והחיוב הוצאה באו בבת אחת. (ומדובר בארנק ביונו, שיש דרך לגרוו ויש שאין דרך לגרוו. ומדובר שהוציא לצידי רשות הרבים, וכשיטת ר"א שלגבי שבת מוגדר כרשות הרבים, ואף יכול לקנות שם. ולדברי רב אשי, מדובר שהוציא לרשות הרבים, אולם קיבל בתוך ידו שהייתה סמוכה לקרקע תוך ג', וכדברי רבא שידו של אדם חשובה להיות ד' על ד' כדי שיהיה מוגדר "הנחה". אולם לרבינא, מועיל לקנות במשיכה ברשות הרבים ולכן מדובר שהוציא לרה"ר ובאותו רגע קנה את החפץ והתחייב ממון ועבר על איסור הוצאה.)

ח. שיטת רבי יצחק **שחייב כריתות יש להם פטור ממלקות**. (בגמ' לה': בשם הסוגיא במכות יד').

יב. אף שיש קלבד"מ, אולם **בעדים זוממים. וחובל בחבירו** יש ריבו שמשלמים ממון ולא לוקים. **המקור שעדים זוממים משלמים ולא לוקים:** לרבי אליעזר "יד ביד" דבר הניתן מיד ליד, זה ממון. (לרבי מאיר לוקים ומשלמים היות ויש ב' חיובים שונים "לא תענה" ו"כאשר זמם").

לר"א, לא צריך מקור לומר שאינם לוקים, כיון שלא שייך להתרות בהם. (אף שלב"ב שייך התראה תוך כדי יזבר לעדותם. ולרב אחא שייך התראה קודם עדותם ואח"כ נרמוז להם שלא יטענו ששכחו את התראה. אולם היות ורוב מעשה עדים זוממים הוא לא בהתראה לא שייך בהם התראה.)

המקור שחובל בחבירו משלם ואינו לוקה: "כאשר עשה כן יעשה לו" "כן ינתן בו", דבר שיש בו נתינה זה ממון.

לרב שיטת בריה דרב אידי, מנוגף אשה הרה, מבואר שאם התרו בו, ומתה האשה, מתחייב מיתה. וכלל בידיו, שמותרת לדבר החמור מותרת אף לדבר הקל. ומבואר, שאם לא מתה האשה, משלם ממון, והרי יש כאן התראה על חבלה. בהכרח, חובל בחבירו משלם ואינו לוקה. אולם רב אשי, תמה מי אמר שמותרת לדבר החמור מותרת לדבר הקל. ואף אם כן, מי אמר שמלקות יותר קל ממיתה. שהרי אמר רב, אם היו מלקים את חנניה מישאל ועזריה, היו עובדים לפסל. אולם דחה רב סמא שאין ראיה, שהרי מלקות שאין להם קצבה חמורים יותר.

לרבי יעקב מנהר פקוד בשם רבא, מחובל בחבירו, אוסרים את המכה ואם המוכה מת, הורגים את המכה. ואם המוכה חי, משלם דמי ריפוי וכו'. והרי בהכרח היה התראה, שאל"כ לא היה צד שיהרגו את המכה. ומותרת לדבר החמור מותרת לדבר הקל. ומבואר, שמשלם ממון ואינו לוקה. ותמה רב אשי, מי אמר שמותרת לחמור וכו'. ועוד קשה, מי אמר שמדובר שהכה במזיד אולי מדובר על שוגג "ונקה" הכוונה מעור מקלט.

ג. **נגב וטבח בשבת, נגב וטבח לעכו"ם, נגב וטבח שור הנסקל** לר"מ, משלם תשלומי ארבעה וחמשה. לרבנן פטור. למסקנא, מדובר שטבח ע"י שליח, לר"מ, חייב המשלח בתשלומי ד' וה' שיש ריבוי ("טבחו ומכרו" או מהמילה "או") שאף בטובע ע"י שליח חייב. ובטובע לעכו"ם, סובר שבגמ' זביחה נאסר הבשר מחמת עכו"ם לכן עדיין שוחט את של חבירו. ובשור הנסקל, מדובר שגנב מביית השומר, וסבר כרבי יעקב, שאף משגגמר דינו שומר יכול להחזיר. וסבר כר"ש שדבר הגורם לממון נידון כממון ולכן נחשב ששחט את של הבעלים. ומתחייב ד' וה'.

ולרבה, מדובר שטבח ע"י עצמו, ואמנם סבר שאינו מת ומשלם, מחמת קלבד"מ. אולם בקנס סבר שמת ומשלם.

לרבנן, פטור משום שזה ר"ש שסבר, טביחה שלא מכשירה את הבשר באכילה, אינה מוגדרת כטביחה המחייבת. ואף טביחה בשבת סבר כריו"ח הסנדלר, ששחיטה בשבת אסורה לעולם. מחמת שלומד "ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם" מעשה שבת כקודש.

יד. אמר רבה, **נגב גדי ביום חול**, וטבח בשבת, חייב ממון. היות ויש כאן ב' חיובים שונים. נגב וטבח בשבת, פטור. היות ופטור על הקרן מחמת קלבד"מ, פטור על הטביחה והמכירה כיון שלא אמרו תשלומי ג' וד'.

טו. **נגב גדי וזכה בו בהנבחה**, אח"כ טבחו במחותרת, חייב. היות ויש ב' חיובים. נגב וטבח במחותרת, פטור. היות ופטור על הקרן מחמת קלבד"מ, פטור על הטביחה והמכירה כיון שלא אמרו תשלומי ג' וד'.

טז. **אמר רב פפא**, נגב ביום חול וטבח בשבת, חייב, היות ויש ב' חיובים נפרדים. שאל פרה ביום חול, וטבח בשבת, פטור, **באותו רגע** התחייב מדיני ממון ומדיני מעשה שבת. ולא אומרים שיש שעבוד משעה שהשאלו אלא רק משעת הפשיעה.